

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 en wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022	TELEFOONNUMMER	+31653738051
		E-MAILADRES	Chris.klemann@provincie- utrecht.nl
DATUM	24-05-2022	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1965507927-33864	TEAM	NEL
VAN		PORTEFEUILLEHOUDER	Mirjam Sterk
NUMMER PS			
COMMISSIE	Ruimte, Groen en Water/Wonen		
BIJLAGEN	1. Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 2. Ontwerp Wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 3. Kaarten 1 tm 12 Ontwerp Natuurbeheerplan 2023		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Wij brengen u ter kennis dat op 24 mei 2022 het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 met bijbehorende kaarten 1 t/m 12 en het Ontwerp Wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 is vastgesteld. Op basis van artikel 1.3 van de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer provincie Utrecht 2016 stellen GS het Natuurbeheerplan vast. Het Natuurbeheerplan beschrijft de beleidsdoelen en de subsidiemogelijkheden in de provincie Utrecht voor de ontwikkeling en het beheer van natuurterreinen, en voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 en het Ontwerp Wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 wordt ter inzage gelegd van 27 mei 2022 tot en met 7 juli 2022. Het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 is gebaseerd op het vigerende Natuurbeheerplan 2022. Het bestaat uit een set kaarten en een toelichting. Het Natuurbeheerplan is een doorvertaling van de door u in 2016 vastgestelde Natuurvisie Provincie Utrecht. Het Natuurbeheerplan beschrijft de beleidsdoelen en de subsidiemogelijkheden voor de ontwikkeling en het beheer van natuurgebieden, agrarische natuur, waaronder het weidevogelbeheer en landschapselementen in de provincie Utrecht. De beheertypenkaart is in overleg met de terreinbeheerders geactualiseerd. Ook zijn de in 2020 gerealiseerde natuurterreinen toegevoegd.

Inleiding:

Een goed beheer van natuur en landschap is één van de speerpunten van de Natuurvisie Provincie Utrecht (PS 12 december 2016). Om natuurterreinen in Utrecht in stand te houden en om de biodiversiteit in de provincie te behouden kunnen eigenaren van natuurterreinen, zowel particuliere eigenaren als de grote terreinbeheerders, een vergoeding krijgen voor de ontwikkeling van natuur en voor de beheermaatregelen die zij moeten uitvoeren om het

op hun terrein aanwezige natuurtype in stand te houden. Agrariërs kunnen via het systeem van agrarische collectieven een vergoeding krijgen voor agrarisch natuurbeheer. Deze vergoedingen kennen wij toe via het Subsidiestelsel Natuur- en Landschap. Om te bepalen voor welk type natuurbeheervergoeding een terreineigenaar (al dan niet via een natuurcollectief) of agrarisch collectief in aanmerking komt is een Natuurbeheerplan nodig.

Het Natuurbeheerplan bevat geen bindende regels of verplichtingen voor burgers. Ook kunnen er geen rechten aan worden ontleend; opname van een terrein in het Natuurbeheerplan leidt dus niet vanzelfsprekend tot een positief besluit over subsidiëring van het beheer. Het zorgt er alleen voor dat beheerders de mogelijkheid krijgen om subsidie aan te vragen voor het beheer van deze gronden.

Toelichting:

De provincies zijn – op grond van het decentralisatieakkoord natuur – volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van het natuurbeleid. De doelen worden door de provincies aangegeven in het Natuurbeheerplan.

De provincie stelt de kaders vast voor de uitvoering van het natuur- en landschapsbeheer met de vaststelling van het Natuurbeheerplan. Het Natuurbeheerplan geeft aan waar welke natuur aanwezig is en welke beheerdoelen hiervoor gelden. Daarnaast financiert de provincie een aanzienlijk deel van de kosten voor de ontwikkeling en het beheer van natuur door middel van subsidies. Het Natuurbeheerplan vormt de basis voor de aanvraag van deze subsidies. Het Natuurbeheerplan beschrijft de beleidsdoelen en de subsidiemogelijkheden voor de ontwikkeling en het beheer van natuurterreinen, en voor agrarische natuur- en landschapsbeheer in de provincie. Het Natuurbeheerplan is verankerd in het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Dit stelsel bestaat uit: de 'Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer 2016' (SVNL), voor het beheer van natuur en landschap, de 'Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap' (SKNL), voor investeringen in natuur en landschap (omvorming, inrichting en kwaliteitsontwikkeling), en de 'Uitvoeringsverordening aankoopsubsidie NNN-gronden' (UVAN), voor het aankopen van gronden voor de omvorming naar natuur.

De tekst van dit Natuurbeheerplan is herzien ten opzichte van het Natuurbeheerplan 2022. De tekst is meer in overeenstemming gebracht met het nieuwe landelijke model van BIJ12, aangepast op recente beleidsontwikkelingen, ingekort en meer toegespitst op waarvoor het Natuurbeheerplan is bedoeld. Ook inhoudelijke aanpassingen hebben plaatsgevonden. Dit betreft vooral het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) die wij hierbij toelichten:

Op 11 mei 2022 hebben PS de Visie agrarisch natuurbeheer 2023-2028 vastgesteld. Deze visie vormt de basis voor het onderdeel agrarisch natuurbeheer in het Natuurbeheerplan 2023. Met het oog op de start van een nieuwe subsidieperiode van zes jaar (2023 t/m 2028) voor het ANLb zijn de begrenzing van gebieden en de eisen die worden gesteld aan subsidies, aangepast. Daarnaast is ook invulling gegeven aan het nieuwe doel klimaat binnen het ANLb (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer) en de extra middelen die beschikbaar komen voor het beheer van weidevogels in het kader van het Aanvalsplan Grutto.

Op 11 mei jl. hebben PS ook het 'Strategisch bosbeleid, meer en beter bos vastgesteld voor Utrecht' vastgesteld. Als uitvloeisel hiervan is in het Natuurbeheerplan 2023 (kaart 4 Ambitiekaart natuur en Tabel 1) aan de aanleg van bos voor de realisatie van het NNN en de Groene contour een hogere prioriteit toegekend dan voorheen. Dit geldt ook voor de omvorming van bestaande natuurbeheertypen (in het bijzonder kruiden- en faunarijck grasland) naar bos.

In het Natuurbeheerplan 2023 zijn de volgende wijzigingen opgenomen waarmee het toetsingskader voor het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer is geactualiseerd:

In de kaarten en de Tabellen van het Natuurbeheerplan hebben de volgende wijzigingen plaatsgevonden.

1. Kaart 1. Aanwezige en te ontwikkelen natuur. De begrenzing van de aanwezige natuur en van de te ontwikkelen natuur is geactualiseerd. Nieuw gerealiseerde natuurterreinen zijn als aanwezig natuur op de kaart gezet.
2. Kaart 2. Beheertypen natuur. Mede op verzoek en in overleg met beheerders is kaart 2 aangepast op onderstaande punten:

1. De begrenzing van de aanwezige natuur en de hierop van toepassing zijnde natuur- en landschapsbeheertypen zijn geactualiseerd,
2. Nieuw gerealiseerde natuurterreinen zijn op de kaart gezet en van de van toepassing zijnde natuur- en landschapsbeheertypen voorzien.
3. De kaart is aangepast voor drie natuurbeheertypen:
 1. Vochtig hooiland in ontwikkeling: nieuwe aanduiding voor percelen kruiden- en faunarijck grasland te ontwikkelen naar vochtig hooiland;
 2. Essenhakhout: aanpassing beheertype essenhakhout naar haagbeuken- en essenbos bij minder dan 400 vitale stoven per hectare en waarbij gehakt wordt vóór de telgen 10 jaar oud zijn;
 3. Park- en stinzenbos: dit beheertype wordt alleen gehandhaafd bij bossen met extra werk voor behoud van sierplanten;
 4. De landschapselementen lanen, elzensingels, knip- en scheerheggen en struweelhagen zijn op de beheertypekaart ingetekend volgens de landelijk afgesproken intekenregels.
3. Kaart 4. Ambitiekaart natuur Het Strategisch bosbeleid krijgt doorwerking in het Natuurbeheerplan 2023 (op kaart 4 en in Tabel 1) doordat aan de aanleg van bos voor de realisatie van het NNN en de Groene contour een hogere prioriteit wordt toegekend dan voorheen. Dit geldt ook voor de omvorming van bestaande natuurbeheertypen (in het bijzonder kruiden- en faunarijck grasland) naar bos.
4. Kaart 7 t/m 10. De kaarten en bijbehorende criteria, die de basis zijn voor de te verstrekken subsidies voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb), zijn aangepast conform de vastgestelde Visie agrarisch natuurbeheer 2023-2028.
5. Kaart 11. Deze kaart is toegevoegd om per onderscheiden deelgebied op de kaart, in het jaarlijks vast te stellen openstellingsbesluit voor het ANLb per leefgebied en per categorie een subsidieplafond te kunnen opnemen.
6. Tabel 1 is aangepast conform het in 2022 vastgestelde Strategisch Bosbeleid. Een groot deel van onze ambitie om 1500 hectare extra bos te realiseren, landt in het NNN en in de Groene contour. Om dit mogelijk te maken is aan kruiden- en faunarijck grasland voor alle gebieden de laagste prioriteit toegekend. Hierdoor krijgt kruiden- en faunarijck grasland een lagere prioriteit dan bos bij de realisatie van het NNN en de Groene contour, en wordt in bestaande natuurterreinen vervanging van kruiden- en faunarijck grasland door bos mogelijk. In de praktijk blijft er altijd sprake van maatwerk. In het strategisch bosbeleid is daarom een afwegingskader opgenomen die moet worden doorlopen bij een voorgenomen keuze voor bos als doelttype.

Aan- en verkoop NNN-gronden.

Alle percelen op de kaart 'Te ontwikkelen natuur 2023' van het concept Natuurbeheerplan 2023 die zijn aangemerkt als 'te ontwikkelen natuur 2023 (subsidie functieverandering)', na vaststelling van het Natuurbeheerplan 2023 door GS, worden met het vaststellen van het Natuurbeheerplan 2023 aankoopwaardig verklaard tot aan de vaststelling van het Natuurbeheerplan 2024.

Alle percelen op de kaart 'Te ontwikkelen natuur 2023' van het concept Natuurbeheerplan 2023 in bezit van de provincie die zijn aangemerkt als 'reeds aanwezige natuur 2023', na vaststelling van het Natuurbeheerplan 2023 door GS, worden met het vaststellen van het Natuurbeheerplan 2023 verkoopwaardig verklaard tot aan de vaststelling van het Natuurbeheerplan 2024.

Financiële consequenties:

Het vaststellen van het Natuurbeheerplan 2023 en het wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 heeft geen financiële consequenties. Deze ontstaan pas door vaststelling van openstellingsbesluiten voor de verschillende subsidiemogelijkheden. De openstellingsbesluiten bepalen of en waarvoor subsidie kan worden aangevraagd, en via subsidieplafonds hoeveel middelen daarvoor beschikbaar zijn. Zonder openstelling kunnen geen subsidies worden aangevraagd. Na de definitieve vaststelling van het Natuurbeheerplan zal later dit jaar een 'Openstellingsbesluit agrarisch natuurbeheer 2023' en een 'Openstellingsbesluit subsidies natuur 2023' worden

vastgesteld. Het Openstellingsbesluit subsidies natuur 2023 heeft betrekking op de subsidies voor natuurbeheer en de overige subsidies die mogelijk zijn op basis van de SKNL en UVAN.

Voor agrarisch natuurbeheer start vanaf 2023 een nieuwe subsidieperiode van zes jaar. Op basis Openstellingbesluit agrarisch natuurbeheer 2023 kunnen de zeven agrarische collectieven een subsidieaanvraag indienen voor deze zes jaar. Gedurende de subsidieperiode kunnen de collectieven, voor zover daarvoor nog middelen beschikbaar zijn en deze via een openstellingsbesluit beschikbaar worden gesteld, jaarlijks een aanvraag indienen voor uitbreiding van de ontvangen beschikking. Uitbreidingen gelden ook tot het einde van de subsidieperiode (en daarmee dus korter dan de zes jaar). Voor agrarisch natuurbeheer zal voor de provincie Utrecht naar verwachting op basis van het nog landelijk vast te stellen Nationaal Strategisch Plan (NSP-GLB) in totaal een bedrag van ca. € 10 mln. per jaar beschikbaar zijn. Hiervan wordt ca. 2/3 gefinancierd uit EU-middelen en 1/3 uit provinciale middelen.

Ook voor natuurbeheer, met uitzondering van Staatsbosbeheer, start vanaf 2023 een nieuwe subsidieperiode van zes jaar. Voor Staatsbosbeheer start een nieuwe subsidieperiode vanaf 2026. Op basis Openstellingbesluit subsidies natuur 2023 kunnen natuurbeheerders en natuurcollectieven een subsidieaanvraag indienen voor deze zes jaar. Gedurende de subsidieperiode kunnen zij ook een aanvraag indienen voor uitbreiding van de ontvangen beschikking. Voor natuurbeheer gaat het ook om een bedrag van ca. € 10 mln. per jaar. Dit bedrag komt volledig voor rekening van de provincie.

De huidige middelen op de provinciale begroting voor de komende zes jaar voor natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer zijn onvoldoende om de hierboven genoemde kosten voor agrarisch natuurbeheer en natuurbeheer te dekken. In de kadernota 2023-2026 is voorstel 2.3 'Subsidiering Natuurbeheer' opgenomen' waarin wordt voorgesteld om de structureel beschikbare middelen op te hogen vanaf het jaar 2025.

In het Openstellingsbesluit subsidies natuur vindt, zoals hiervoor aangegeven, jaarlijks ook een openstelling plaats van de overige subsidies die mogelijk zijn op basis van de SKNL en UVAN. Dit betreft projectsubsidies voor de realisatie van het NNN en de Groene contour (vergoeding waardedaling en inrichting), kwaliteitsverbetering van natuurterreinen (inclusief actief soortenbeleid), en herstelmaatregelen en kwaliteitsverbetering bestaande N2000-gebieden. De uitgaven hiervoor verschillen per jaar sterk, van enkele miljoenen euro's per jaar tot 10 miljoen of meer. Voor de financiering van de subsidies voor herstelmaatregelen en kwaliteitsverbetering van N2000-gebieden ontvangt de provincie een specifieke uitkering (SPUK) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De overige subsidies komen volledig voor rekening van de provincie.

Vervolprocedure / voortgang:

Vaststelling van het wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 en het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 door GS, vindt plaats op basis van artikel 1.3 van de SVNL 2016. Bij de vaststelling van de wijzigingsbesluiten, wordt de procedure voor inspraak doorlopen die is geregeld in Afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Belanghebbenden kunnen gedurende de zienswijzentermijn, 27 mei 2022 tot en met 7 juli 2022, zienswijzen indienen tegen het wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 en het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023. Het wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022 betreft een partiële wijzigingen. Een zienswijze kan alleen kan worden ingediend tegen de ontwerp-wijzigingen of de ontwerp-wijzigingen in de kaarten. De delen van het plan in tekst en kaarten die niet zijn gewijzigd ten opzichte van de voorgaande versie, zijn onherroepelijk en daarom niet vatbaar voor inspraak.

Na de zienswijzetermijn worden de reacties verwerkt in een Nota van beantwoording en zullen de wijzigingsbesluiten op basis van de binnengekomen zienswijzen, indien nodig worden bijgesteld en definitief vastgesteld. Wij informeren u daarover door middel van een Statenbrief. Vervolgens kan, na vaststelling van de openstellingsbesluiten, gedurende de openstellingsperiode subsidie aangevraagd worden op basis van het Natuurbeheerplan.

Het kennisgevingsbericht van de terinzagelegging en een publiekssamenvatting van de ontwerpbesluiten, worden op de provinciale website geplaatst met een link naar het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 en het Ontwerp Wijzigingsbesluit Natuurbeheerplan 2022. Betrokken partijen worden per brief geïnformeerd over de terinzagelegging.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen